

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za celo leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT

NO. 35. — ŠTEV. 35.

NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 11, 1921. — PETEK, 11. FEBRUARJA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX

NIZKE PLAČE PROHIBICIJSKIH AGENTOV

KONGRESNIK GOOD TRDI, DA SO AGENTI POSTAVLJENI TAKO, DA LAHKO DOBE POSEBNE KOMPENZACIJE. — PONEKOD JIH JE PREMALO, PONEKOD JIH JE PREVEČ. — VOLSTEAD BRANI DELO URADA.

Washington, D. C., 10. februarja. — Načelnik Good hišnega appropriacijskega komiteja je rekel včeraj, da so dobili prohibicijski agenti, plačani za vzdrževanje prohibicije, takoj v pričetku informacije kako lahko kršijo zvezno postavbo v namenu, da dobe svote iz zakladnice. Njegove pripombe tekom debate so takoj napolnile kongresnika Volsteada, da je branil urad za izvedenje prohibicije.

Good je rekel tekom zaslišanja, da je našel komitej neko mesto s 50.000 prebivalci brez vsakega prohibicijskega agenta, dočim je bil za neko mesto, petnajst milijonov dolarjev, kjer ni bilo še nikdar nobenega salona, imenovan prohibicijski agent, ki je imel glavni posel v večjem mestu. To je dalo priložnost za dodatne dohodke v obliki stroškov.

Volsteada je takoj vprašal, če ve za kako nadaljno primero. Good je nato odgovoril, da mora biti to splošno pravilo v departmentu. Volstead je rekel nato, da je bila ta praksa popolnoma zakazana tekom zaslišanja, čemur je Mr. Good nasprotnoval.

— Vprašal sem Mr. Kramerja glede tega, — je rekel Volstead.
— Zakaj pa niste prišli pred naš komitej? — je vprašal Good.
— On je zanikal resničnost tega, — je končal Volstead.
— To kaže, da ne ve, kaj je njegov posel, — je izjavil Good.
— Mislim, da ne veste vi, kaj je vaš posel vsaj kar se tiče te stvari, — je rekel Volstead.

Neka odlična ženska v mojem mestu, — je nadaljeval Good, — ki je bila tekom celega svojega življenja zaposlena s prohibicijskim delom, se je tekom kratkih počitnic doma trikrat oglasila pri meni ter mi pripovedovala o teh stvareh. Vprizoril sem osebo preiskavo ter našel, da ni nobenega agenta v Cedar Rapids, ki šteje 45.000 prebivalcev. Nekako 24 milijonov dolarjev je bil nastavljen neki agent, ki opravlja delo v Cedar Rapids ter vleče po štiri dolarje na dan za posebne izdatke. Našel sem, da je bil v Winton nastavljen nadaljni agent, ki ni nikdar živel tam ter ga sploh še ni bilo tam, čeprav je kraj njegova uradna rezidenca.

— Le mislite si, da je tukaj velika sila, ki stane pet milijonov dolarjev ter namenjena, da izvede posebno postavbo in ko pošljejo ljudi ven, jim rečejo: — Za vašo službo kot agent ali inspektor vam bomo dali na leto \$1728, a nastanili vas bomo v nekem majhnem kraju, kje ne boste nikdar živeli v namenu, da lahko dobite po pet dolarjev na dan posebne kompenzacije.

Takoj v pričetku povedo človeku, ki je plačan, da izvede postavbo, da lahko krši postavbo v namenu, da dobi nadaljni denar iz zakladnice.
— Proučil sem celo zadevo ter vedel, da se bo moj nastop kritiziral, da bo obrnilo to name ožen gospoda iz Minnesote (Volsteada) ter drugih gospodov, ki ne dobivajo svojih navodil od volilcev, temveč od nekega človeka v Washingtonu, kojega želja je diktirati, koliko naj dovoli ta komitej in za njim kongres.

Volstead je izjavil, da obstaja organiziran zapor, da se spravi izvedenje prohibicije v slabo luč. (V slabši ne more biti kot je že.)
Greennboro, N. C., 9. februarja. — Delovanje munsajnerjev je ustvarilo pravečo vlado terorja v Roxboro, Person okraj in ta strahovlada je napotila državljane, da so se organizirali ter financirali Ligo za vzdrževanje postavbe in reda in to radi pretenj in nepostavnih dejanj.

Ena hiša je bila baje dinamitirana v poskusu, da se zaloti konštabelja in župan je dobil pretilno pismo, v katerem se ga svari pred vsakim naporom, da ustvari nepostavno kuhanje žganja.

IZVOZ AVTOMOBILOV.

Washington, D. C., 10. febr. — Tekom leta 1920 se je eksportiralo iz Združenih držav 142.508 potniških in 129.126 tovornih avtomobilov, s glasno s poročilom trgovskega departmента, ki je bilo objavljeno včeraj. Skupna množina eksportiranih avtomobilov je znašala več kot dvakrat toliko kot leta 1919 in več kot štirikrat toliko kot leta 1918.

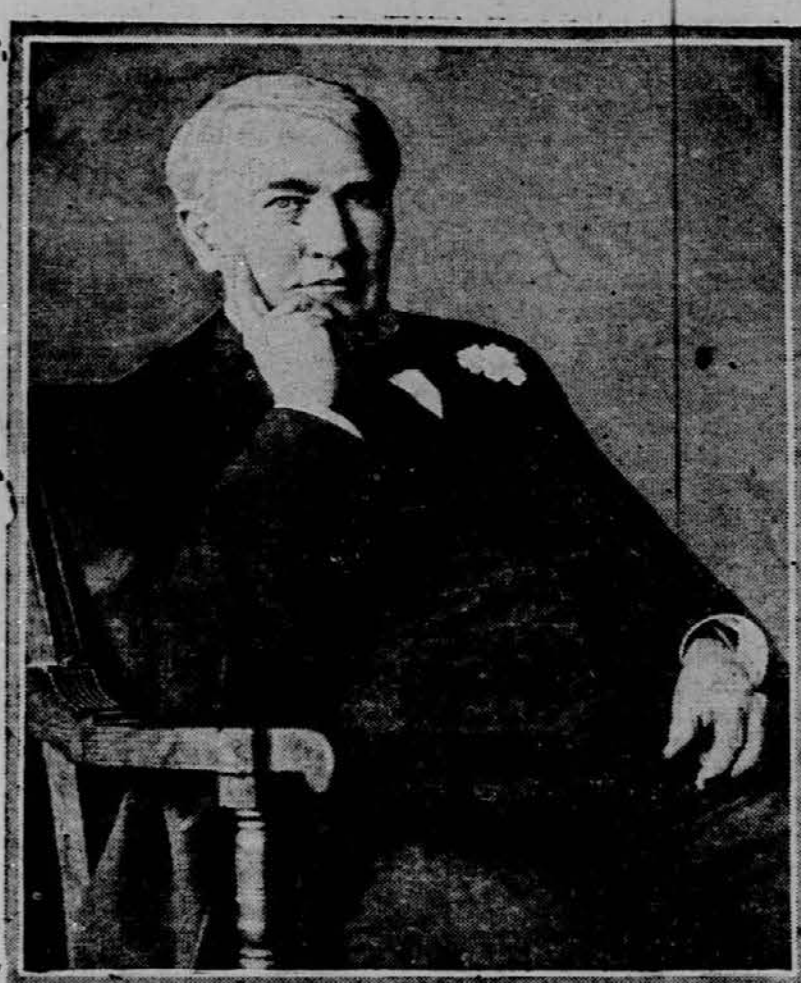
Avtomobile se je izvažalo v vse dele sveta, v Evropo, Azijo, centralno in Južno Ameriko, v Canada in Mehiko.

KAPITALISTINA GONJA PROTI BOLJŠEVIKOM.

Ameriški kapitalisti trosijo o sovjetni Rusiji grozna poročila v svet. Sedaj zatirajo, da v Moskvi in večjih ruskih mestih obsojijo vsak mesec na smrt 1000 oseb ter da je smrtna kazen takoj po razsodbi izvršena. Pravijo, da je kaznovana pijanost s smrtjo.

PREDNO SE ODLOČITE

za svojo družino sorodnika ali prijatelja naročiti vojni listek, ali poslati denar v domovino, da si ga potnik sam kupi, pišite najprej za tozadevna pojasnila na znan in zanesljivo trdiko
FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York

Slavni iznajditelj Edison, ki je danes star 74 let.

FRANCIJA JE NA STRANI BRIANDA

Francija podpira Brianda v boju za vojno odškodnino. — Zaupnica za ministrskega predsednika.

Pariz, Francija, 10. februarja. — Ministrski predsednik Briand bo stopil pred nemške delegate na konferenci v Londonu, ki se bo pričela dne 1. marca z mandatom francoske republike v roki, ki podpira reparacijske pogoje, sprejete na konferenci v Parizu. To značilno dejstvo je postalo očitno včeraj zvečer, ko je poslanska zbornica glasovala glede zaupnice ter odobrenja zavezniških pogojev.

Reparacijski dogovor je bil odobren s 395 proti 35 glasovom, dočim je dobil ministrski predsednik zaupnico 385 glasov proti 125. Sprejem pogojev, sestavljenih od zavezniškov na konferenci v Parizu je bil zavrnjen od strani članov prejšnjega Clemenceau-jevega kabineta, med katerimi sta bila Andre Tardieu in prejšnji finančni minister Klotz. Oba sta trdila, da pomenja dogovor dejanske amandiranje versailleske mirovne pogodbe in da so dobili Nemci boljše pogoje kot so jih bili dani na mirovni konferenci.

(Pariška konferenca je določila odškodnino na \$56.000.000.000, plačljivih v letnih obrokih skozi 42 let z dodatnim davkom dvajsetih odstotkov na eksporte. Tardieu trdi, da je določala versailleska pogodba plačila reparacije v tridesetih letih in da so sedanje številke skrajšane za celih 65 odstotkov.)

M. Briand je v teku svojih zaključnih pripomb dal izraza svojemu obžalovanju, da ni bila Amerika, ki je dala toliko dokazov svoje kordijalnosti napram Franciji, zastopana na zavezniških svetovanih, vendar pa je priznal, da je izpremežba v administraciji dolga in važna operacija.

Ko se je zbornica popoldne zopet sestala, je Briand objavil, da bo resigniral, če ne dobi zaupnice. Svoja izjavljanja je zaključil na naslednji način:
— Usoda Nemčija leži v njenih lastnih rokah. Če ne bo po prvem maju tekočega leta izpolnila svojih obljub, bo francoska vlada storila vse, da jo prisili k temu.

NOVI AMERIŠKI POSLANIK V SALVADORJU.

San Salvador, 8. februarja. — Danes je dospel sem novi ameriški poslanik Peter Augustus Ley.

VELIKA ZMAGA GENERALA SMUTSA

Pri volitvah v Južni Afriki je zmaga koalicijskega generala Smutsa z veliko večino.

Kapsko mesto, Južna Afrika, 10. februarja. — Ob polnoči so kazali uspehi volitev za poslansko zbornico, da je dobila južno-afriška koalicijska 65 sedežev v zbornici. Nacionalisti so dobili 34 sedežev, delavska stranka 9 in nete na konferenci v Parizu. To značilno dejstvo je postalo očitno včeraj zvečer, ko je poslanska zbornica glasovala glede zaupnice ter odobrenja zavezniških pogojev.

Izidi volitev so prišli dosedaj v glavnem iz mestnih okrajev in poteklo bo najbrž več dni, predno bodo na razpolago polna poročila iz poljedelskih okrajev. Pristaši generala Smutsa trdijo, da je gotov zmaga, kajti večina njegove dosedanje moči je ležala v poljedelskih okrajih.

Zmago stranke se pripisuje dejstvu, da so delavci glasovali proti odpadku od Anglije, za katerega se je zavzemal general Hertzog in da niso posvečali dosti pozornosti strankarskim vprašanjem, katerega so dvignili delavski voditelji.

Pretoria, Južna Afrika, 9. febr. General Smuts, ministrski predsednik Južno-afriške zveze, je bil izvoljen v poslansko zbornico iz okraja Pretoria West pri volitvah, ki so se vršile včeraj po celi državi.

Vsa znamenja kažejo, da je izvojevala zmago Južno-afriška stranka, kateri načeljuje general Smuts.

IRSKA ARMADA NA POTI PROTI MESTU.

London, Anglija, 10. februarja. Neka irska republikanska armada, broječa več sto mož, koraka proti Skibbereenu, v okraju Cork, s glasno s poročilom, ki je prišlo danes na Central News iz imenovanega mesta.

Angleške vojske ustaške oblasti so dredile vse potrebno, da razkrope in preženejo to ustaško armado. Dosedaj ni še natančno znano, kaj je namen te ekspedicije, kajti oblasti so v tem oziru zelo molčeče ter nočejo ničesar izjaviti, kar bi bilo koristno ustašem.

RESNO SVARILO RUSKIH SOVJETOV

Boljševiki so odločno proti temu, da bi armada Lige narodov zasedla okraj mesta Vilne.

London, Anglija, 10. februarja. Ruska sovjetska vlada je obvestila Litvo, da bo smatrala za sovražno dejanje, če bo bojaštvo Lige narodov zasedlo oni del ozemlja krog Vilne, v kojem se ima vršiti ljudsko glasovanje.

Iz tega je jasno razvidno, da nameravajo boljševiki odločno nastopiti proti vojaški avtoriteti Lige narodov.

Na poziv Lige narodov je pred kratkim umaknil iz dotičnega okraja svoje čete ustaški vodja general Zelgovski. Poljska je zatem naprosila, naj bi sporno ozemlje zasedle čete Lige narodov, ker bi v nasprotnem slučaju vrle vanj litvinske čete.

Washington, D. C., 10. febr. — Iz oficijelnih poročil, katere je dobil državni departament, ni razvidno, da so poslali boljševiki na poljsko fronto dvainštirideset divizij ter dvanjast divizij na rumunsko fronto.

MORILEC PROSI ZA OBEŠENJE NA PROSTEM.

Chicago, Ill., 10. februarja. — Če mora Edward Brislane že na vsak način viseti v petek, ker je umoril Williama Mills, managerja nekakega kino-gledišča, hoče, da se vrši njegova eksekucija v Grand Parku, mesto v samotni ječi, — "tako, da bo ta prizor lahko videl celi svet", je rekel na smrt obsojeni mož v nekem pismu na šefu Petersa, ki je bilo objavljeno danes.

Brislane pravi v svojem pismu, da nima Peters prav, ko trdi, da ne more služiti usmrtenje kriminalcev na javnem prostoru kot strašilo proti izvrševanju zločinov.

Ne mislim, da bi bilo pet odstotkov ljudi, ki zahtevajo smrtno kazen, v stanu vzdržati prizora v petek in pozneje bi bilo manj besed in veliko več razmisleka, — je rekel Brislane.

Nekateré zadnje eksekucije, katere je nadzoroval šerif Peters, so se vršile v okrajni jetnišnici tako, da so jih lahko videli kaznjenci in šerif je dal izraza svojemu mnenju, da deluje javna eksekucija kot strašilo proti izvrševanju zločinov.

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Gariškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasedeno po italjanski armadi.

Včeraj smo računali za pošiljate italjanskih lir po sledečih cenah:

50 lir		\$ 2.40
100 lir		\$ 4.20
300 lir		\$12.00
500 lir		\$20.00
1000 lir		\$39.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dospe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York

OMEJITEV PRISELJEVANJA NA PET Odstotkov

SENAT ZDRUŽENIH DRŽAV HOČE, DA SE PRISELJEVANJE INOZEMCEV OMEJI NA PET Odstotkov. — GLEDE DOLOČB SE SE NISO SPORAZUMELI.

Washington, D. C., 10. februarja. — Nademstilo za predlogo, katero je sprejela poslanska zbornica in ki na oster način omejuje priseljevanje iz evropskih dežel, ki pa ohranja status quo pogodb in dogovorov glede pripuščanja Japoncev in Kitajcev ter obstoječih regulacij med ameriški deželami, je bilo predmet debate priseljevalnega komiteja v senatu.

Pred tem pa je komitej s petimi proti štirim glasovom zavrgel hišno predlogo, ki določa, naj bodo Evropejci in Azijati za eno leto izključeni od priseljevanja. Senat bo najbrž še danes odobril nadomestilno predlogo, ter jo poslal senatu.

Glede številnih določb nameravane postavbe pa ni še opaziti nobenega soglasja. Ena teh določb omejuje število ljudi, katere se naj pripusti iz vsake take države, na pet odstotkov prebivalstva iz dotične dežele, ki se mudi že sedaj v Združenih državah. Številni člani, ki so glasovali za hišno predlogo, so izjavili, naj se skreči mero na dva ali tri odstotke.

Proti odseku, ki se tiče Azijatov, je bilo tudi opaziti precej opozicije. Nasprotniki tozadevnih določb so trdili, da je konstrukcija odseka nedoločena ter zahtevali jasnejše izražanje.

STAVKARSKI NEMIRI V ARGENTINI

VOJAŠTVO STRAŽI SREDIŠČA STAVK V ARGENTINI. — OPAZITI JE POMANJKANJE ŽIVIL IN BATI SE JE IZBRUHA SPLOŠNE STAVKE. — VSI LISTI PRENEHALI IZHAJATI.

Buenos Aires, Argentina, 10. februarja. — Delavski nemiri v mestu Rosario so zavzeli nevaren obseg in tamošnje oblasti se boje izbruh resnih nemirev. Splošna stavka je bila proglašena in številne unije so pozvale svoje ljudi, naj zapuste delo v znamenje simpatij s stavkajočimi občinskimi uslužbenci ali pa so predložile svoje lastne zahteve glede povziranja plač. Število nezadovoljnih uslužbencev raste baje od dne do dne.

Vladne čete so bile postavljene krog podružnice Argentinske narodne banke in policija je aretirala številne stavkarje, katere se dolži, da so skušali uplívati na mlade vojake, naj dezertirajo ali da naj obljubijo, da ne bodo sodilevali pri zatrtju stavkarskih izredov.

Tiskarji so zapustili delo, vsled česar so prenehali izhajati listi in tudi elektricarji prete, da bodo jutri zapustili svoja mesta. V mestu je opaziti pomanjkanje živil in proizvajanje jedu je omejeno, kar povzroča precej trpljenja radi velike vročine.

DOUGHERTY KOT KARDINAL

Rim, Italija, 10. februarja. — Imenovanje nadškofa Doughertyja iz Pihadelphije za kardinala kot naslednika zamrlega kardinala Farleya iz New Yorka, je skoro gotova stvar, — kot se je izvedelo v vatikanskih krogih.

Imenovanje novega ameriškega kardinala na prihodnjem tajnem konsistoriju, ki se bo vršil v pričetku marca, je bilo ena najbolj zanimivih faz konferenc, ki so se vršile kot priprave za konsistorij.

GRŠKA ARMADA SE PRIPRAVLJA NA NAPAD.

Washington, D. C., 10. febr. — Grki in Angleži so se sporazumeli glede skupne akcije proti turškim nacionalistom. Grška je zbrala v Mali Aziji veliko armado, ki je pripravljena vsak hip napasti. Vojaški krogi so prepričani, da bo borba kratka, toda vroča ter da bodo Grki zmagali.

Važno za potnike.

Vsled odloka jugoslovanske vlade morajo podaniki Jugoslavije, ako so namenjeni potovati v stari kraj, za dobavo potnega lista predložiti jugoslovanskemu konzulu stari potni list ali krstni list, delavsko ali vojaško knjižico ali domovnico. Brez kake take listine ne more nikdo dobiti potnega lista za potovanje v Jugoslavijo.

Kdor je tedaj v bližnji bodočnosti namenjen potovati v Jugoslavijo, naj prinese kako tako listino s seboj; ako je pa nima, naj piše županstvu one občine, v katero je pristojen, po domovnico (domovinski list).

Ta odlok sicer sedaj še ni v veljavi, toda v drugi polovici februarja se ga bo gotovo že vpoštevvalo.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

ZANESLJIVO IN HITRO

oskrbuje DENARNA IZPLAČILA v stari domovini in opravlja druge bančne posle

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York

Rojaki, poslužujte se vseh zadevah te slovenske banke, ki je pod stalnem nadzorstvom državnega urada in ima za varstvo \$100.000.00 glavnice in \$50.000.00 rezervnega sklada.

Frank Sakser, predsednik.

Včeraj smo računali za pošiljate jugoslovanskih kron po sledečih cenah:

300 kron		\$2.40	1,000 kron		\$ 7.75
400 kron		\$3.20	5,000 kron		\$88.50
500 kron		\$4.00	10,000 kron		\$76.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dospe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York

